

Text: Cristina Boboc / Grafica: Sandu-Milea Lucian

În 1976 un regizor român, Carol Corfanta, debutează cu filmul "Serenada pentru etajul XII". Dincolo de mesajele propagandistice și elogioase ale locuirii la bloc, filmul este o excelentă frescă socială a perioadei în care casele din proximitatea rurală a Bucureștiului cad sub presiunea progresului și a modernizării sociale. Personajele filmului sunt reprezentanți ai mai multor categoriilor sociale: profesori universitari, muzicieni, dar mai ales muncitori care se vor amesteca între ei în același bloc ca urmare a egalității sociale socialiste. Bucuria mutării de la casa veche, rurală, la apartamentul nou, primit ca pe trofeu al muncii depuse este povestită prin ochii lui Firu – strungar ce se apropie de 50 de ani și urmează să se mute la București, împreună cu alți vecini din comună ca urmare a repartițiilor primite. Nerăbdători, merg în toiu noptii să-și viziteze apartamentul în care urmează să se mute. Aici, Firu, în plin extaz, își confesează copacului din fața blocului: „*De mâine începe anul unu, ziua întâi: apă caldă, adio cărbuni, adio scărțăială!*” apoi intră în apartament, unde descoperă câte dulapuri are: „*Acum să te văd, Firule, cu ce umpli toate dulapurile astea. Mamăăă, nici la grecu n-am văzut aşa ceva!*”. Inspectează spațiul, păsind încet de într-o altă cameră,

iar când descoperă că dușumeaua nu scârție sare bucuros de pe un picior pe altul, exclamând: „*Adio, scârțâială!*”.

Fascinația noului în economia domestică postindustrială este un fel de „anul unu, ziua întâi” în universul cotidian socialist a lui Firu care devine peste noapte un „om nou”. Este o reîncepere a vieții, o noutate înconjurată de nou care se suprapune de multe ori cu evenimente importante, remarcabile din viața locatarilor: aşteptarea unui copil, căsătorie. Proprietarii se mută în apartamentele noi, „proaspete” însoțiți de cele mai multe ori numai de lucruri personale.

Lucrurile vechi par să nu se mai potrivească spațiului nou. Nevoia de modernizare și de modernitate rupe legătura afectivă cu trecutul pe criterii estetice. „Vechiul” are valențele simbolice ale unui trecut lipsit de estetism. Personalizarea casei, transformarea spațiului în loc și construcția lui acasă este responsabilitatea proprietarului, a locatarului, proces de la care sunt excluși ceilalți membri non-locatari ai familiei. Familia (părinții, în general) poate contribui material, poate suplini resursele materiale ale copiilor mutați „la casa lor”, dar nu va influența alegerea acestora. Acasă este un spațiu personal, o materializare a propriilor aspirații și a individualismului familial asupra locului apropiat. Părinții sunt astfel excluși din cadrul simbolic al noii locuințe, implicația lor este pur economică, financiară fără putere de decizie.

Accederea la noile standarde de viață este totodată și o formă de modernizare, o depășire a unor standarde învechite. Modelul produsului „european” devine astfel o formă de garanție a calității și esteticii în contrast cu modelul „comunist” autentic: urât și necalitativ. Idealizarea occidentală reconfigurează structura locuirii în toate formele sale: tipul și numărul obiectelor electrocasnicelor folosite; formele, culoarea și mai ales utilitatea mobilierului; modul de amenajare a locuințelor; structura nilor construcții destinate locuirii; spațiile de verzi etc. Modelul „european” devine sinonim pentru curat, sigur, estetic, destinat doar celor care cunosc și împărtășesc aceleași valori.

De la etajul 24 al unui ansamblu rezidențial periferic, Bucureștiul pare un oraș pestriț, întins cephalopodic pe unde i-a permis geografia urbană. Odată cu facilitarea accesului la sistemul creditar, noile construcții imobiliare au cunoscut un boom care a înconjurat orașul cu structuri noi de locuire. Astfel ansamblurile rezidențiale au devenit noul trend în materie de locuire, într-un cadru social caracterizat de un sistem imobiliar bazat pe proprietate. Serenada de la etajul 24 al unui ansamblu rezidențial pare reluarea serenadei de la etajul 13 al blocurilor din perioada socialistă. Nevoia de schimbare, de noutate este o reinventare perpetuă a modernității. Dacă la etajul 13 în 1976 și-au găsit aspirațiile membrui clasei muncitoare, la etajul 24 în 2015 stau aspirațiile clasei medii în formare. În ambele cazuri vorbim despre o despărțire simbolică de trecut, o ruptură cu vechiul mod de locuire care nu mai satisfac necesitățile unei lumi moderne sau în proces de modernizare. Tranzitia de la o formă de locuire la alta este marcată nu numai de relația cu spațiul, ci și de relația cu obiectele care redefinesc spațiul și activitățile cotidiene.

mulți oameni, care poate fi citit integral doar în ediția tipărită Zeppelin #142 (iunie-august), disponibilă în librăriile Cărturești și librăriile Humanitas.

Tema Dosarului acestei ediții e **Case vechi, Case noi**. Sumarul complet- [aici](#)

The image features the Equitone logo, which consists of a stylized 'E' icon followed by the word 'EQUITONE' in a bold, sans-serif font, with the tagline 'Fibre cement facade materials' underneath. Below the logo are two small squares showing close-up details of the facade material. To the right is a photograph of a modern building with a facade composed of large, light-grey panels. The building has a mix of architectural styles, with some sections featuring arched windows and balconies, while others are more minimalist with vertical panels.

MailChimp